

مجموعه قوانین، آیین نامه ها و دستورالعمل های فرآورده های غذایی و آشامیدنی

دکتر رسول دیناروند

(معاون وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو)

دکتر بهروز جنت

(مدیرکل نظارت و ارزیابی فرآورده های غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی)

(رئیس مرکز ملی تحقیقات حلال جمهوری اسلامی ایران)

دکتر منوچهر گرنژاد

(معاون برنامه ریزی اداره کل نظارت و ارزیابی فرآورده های غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی)

دکتر عبداللطیف بهف

(معاون مرکز ملی تحقیقات حلال جمهوری اسلامی ایران)

به سفارش:

مرکز ملی تحقیقات حلال جمهوری اسلامی ایران

عنوان قرارداد:	ایران، قوانین و احکام Iran Law, etc
عنوان و نام پدیدآور:	مجموعه قوانین، آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی / رسول دیناروند ... [و دیگران]
مشخصات نشر:	تهران: آریاداد، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری:	ج. ۱، مصور، جدول
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۸۲۴۲-۵۴-۳
وضعیت فهرست‌نویسی:	فبا
یادداشت:	رسول دیناروند، بهروز جنت، منوچهر دادگر، عبدالعظیم بهفر
موضوع:	مواد غذایی - قوانین و مقررات - ایران
موضوع:	Food law and legislation - Iran
شناسه رده:	ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اداره نظارت بر مواد غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی
ردیف کتابخانه:	KMHR۳۳۷/۱۲۸ ۱۳۹۵
رده ملی دیویی:	۳۴۳/۰۷۶۰۹۵۵
کتابشناسی ملی:	۴۵۰۱۲۶۱

مجموعه قوانین، آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی
تهیه کننده :

مرکز ملی تحقیقات حلال جمهوری اسلامی ایران
مؤلفان:

دکتر رسول دیناروند - دکتر بهروز جنت - دکتر منوچهر دادگر - دکتر عبدالعظیم بهفر
انتشارات: آریاداد

صفحه آرایشی: فاطمه حامدی کیا

چاپ و صحافی: راه‌نویس

چاپ یکم ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۴۲-۵۴-۳

قیمت: ۳۲۰/۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای مرکز ملی تحقیقات حلال جمهوری اسلامی ایران محفوظ است.

فهرست مطالب

مقدمه	۹
پیشگفتار	۱۰
تاریخچه اداره کل نظارت بر مواد خورده‌نی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۱۱
ساختار فعلی اداره کل و ادارات مربوطه با در نظر گرفتن امور مربوطه	۱۵
فصل یکم: قوانین	۲۷
قانون تشکیلات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	۲۹
قانون مواد خورده‌نی و آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۳۵
سند ابلاغی مقام معظم رهبری	۴۰
چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۲۰۱۱ هجری شمسی	۴۱
مهم‌ترین چالش‌های موجود در اجرای برنامه‌های تغذیه	۴۱
چشم‌انداز نظام سلامت	۴۳
سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه	۴۴
قانون تعزیرات	۵۱
سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی مقام معظم رهبری	۶۶
فصل دوم: آیین‌نامه‌ها	۶۹
آیین‌نامه اجرائی ماده ۸ و ۹ قانون خورده‌نی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی	۷۱
آیین‌نامه اعطای نشان ایمنی و سلامت	۷۳
آیین‌نامه کمیته کشوری غنی‌سازی و بهینه‌سازی مواد غذایی	۸۰
فصل سوم: دستورالعمل‌ها	۸۳

دستورالعمل‌های تولید داخل ۸۵

دستورالعمل اجرایی صدور و تمدید پروانه‌های بهداشتی کارگاهی کارگاه‌های تولید و

بسته‌بندی فرآورده‌های غذایی ۸۵

دستورالعمل اجرایی حداقل ضوابط برجسب گذاری فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی ۱۱۵

دستورالعمل حاضر در سه مرحله تولیدکنندگان را ملزم به رعایت برجسب گذاری فرآورده‌های

غذایی می‌کند ۱۱۶

دستورالعمل اجرایی نحوه صدور، اصلاح و تمدید پروانه‌های بهداشتی برای انبارهای نگهداری

مواد و فرآورده‌های غذایی، آرایشی و بهداشتی ۱۷۸

دستورالعمل اجرایی نحوه صدور، اصلاح و تمدید پروانه‌های بهداشتی جهت شرکت نگهداری،

پخش، توزیع، فرآوری، ده‌های غذایی، آرایشی و بهداشتی ۱۹۶

دستورالعمل اجرایی نحوه صدور، اصلاح و تمدید پروانه بهداشتی ساخت (جهت صادرات) / پروانه

بهداشتی ساخت (تولید داخلی جهت صادرات) فرآورده‌های غذایی، آرایشی و بهداشتی

..... ۲۱۹

دستورالعمل اجرایی نحوه صدور گواهی سلامت محموله ای و گواهی بهداشت مدت‌دار جهت

صادرکنندگان فرآورده‌های غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی ۲۳۷

دستورالعمل اجرایی نحوه بررسی و افزایش زمان نگهداری مواد اولیه غذایی و آرایشی و

بهداشتی ۲۴۵

دستورالعمل اجرایی نحوه ثبت منابع، صدور پروانه بهداشتی، ورود، مجوز ورود (گشایش)،

ترخیص محصول برنج ۲۴۷

دستورالعمل اجرایی نحوه برخورد و فراخوان محصول برنج نامنتطبق سطح عرضه ۲۶۳

دستورالعمل اجرایی نحوه صدور، اصلاح و تمدید پروانه تأسیس و بهره‌برداری واحدهای

کیترینگ ۲۷۱

دستورالعمل اجرایی صدور و تمدید اعطاء نشان ایمنی و سلامت ۲۸۸

دستورالعمل اجرایی نحوه پایش فرآورده‌های دارای نشان ایمنی و سلامت در سطح عرضه ۳۰۰

دستورالعمل اجرایی نحوه ارزیابی و ممیزی واحدهای تولیدی بر اساس استانداردهای مدیریت ایمنی مواد غذایی.....	۳۰۴
دستورالعمل اجرایی نحوه بررسی، تأیید صلاحیت، صدور مجوز و تمدید فعالیت مراکز آموزشی.....	۳۲۱
دستورالعمل اجرایی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص موجودات زنده تغییر ژنتیکی یافته و فرآورده‌های آن مرتبط با مواد غذایی.....	۳۳۱
دستورالعمل های واردات.....	۳۴۲
دستورالعمل اجرایی واردات مواد اولیه، اقلام بسته بندی و محصولات فرایندشده غذایی و آشامیدنی مشمول ثبت منبع و محصول (صدور/تمدید/اصلاح/افزایش قلم).....	۳۴۲
دستورالعمل اجرایی صدور مجوز ورود و ترخیص محصولات فرایندشده غذایی، آرایشی و بهداشتی (گشایش).....	۳۶۸
دستورالعمل اجرایی صدور مجوز ورود (گشایش) و ترخیص مواد اولیه غذایی و آشامیدنی.....	۳۹۱
دستورالعمل نحوه بررسی و تأیید گواهی بهداشت محصولات فرایند شده و مواد اولیه غذایی و آشامیدنی وارداتی.....	۴۱۶
دستورالعمل اجرایی نحوه بررسی فروش آزاد پایداری محصولات فرایندشده غذایی، آرایشی و بهداشتی.....	۴۲۲
دستورالعمل نحوه بررسی گواهی فروش آزاد جهت واردات محصولات فرایندشده و مواد اولیه غذایی و آشامیدنی.....	۴۲۷
دستورالعمل اجرایی نحوه بررسی طعم‌دهنده‌ها جهت صدور پروانه ساخت و پروانه بهداشتی ورود.....	۴۳۱
واژه‌نامه.....	۴۵۱
مراجع.....	۴۵۲

مقدمه

در چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران "برخورداری از سلامت، رفاه، امنیت غذایی" از جمله مواردی هستند که نقش این سازمان را در تدوین و اجرای برنامه‌های مرتبط با حفظ و ارتقاء سلامت مصرف کننده در جایگاه ویژه‌ای قرار می‌دهد.

ارتقای ایمنی و سلامت فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی رسالت اصلی اداره کل ارزیابی و نظارت بر فرآورده‌های غذایی، آرایشی و بهداشتی می‌باشد.

همچنین، بر برنامه‌ریزی‌های اجرایی و عملکردی، این سازمان مأموریت‌های اجرایی خود را بر پایه چند اصل، اصول قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، به ویژه جزء (ج) بند ۶ اصل دوم، بندهای ۳، ۹ و ۱۲ اصل سوم، ده‌های ۲ و ۴ اصل بیست و یکم و اصول بیست و نهم، سی‌ام و چهل و سوم و همچنین بندهایی از چشم‌انداز سال ۱۴۰۴ کشور و سیاست‌های کلی نظام و قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران هدف گذاری نموده‌اند. دستیابی به اهداف فوق نیازمند وضع قوانین متناسب و روزآمد می‌باشد.

بند ششم و هفتم سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری به بحث مهم تولید کالاهای استراتژیک و امنیت غذا و درمان می‌پردازد. افزایش تولید داخلی کالاهای اساسی و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص تأیید می‌شود. در سال‌های ۱۳۸۸ و ۱۳۹۱ در محور سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری مورد تأکید مجامع قرار گرفته و باردیگر بر مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء و کیفیت و رقابت پذیری در تولید تأکید دارد.

اداره کل ارزیابی و نظارت بر فرآورده‌های غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی در برنامه‌های عملیاتی و هدف گذاری خود سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی از طرف مقام معظم رهبری» را با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، که به تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید و مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید اشاره دارد را نیز خط مشی خود قرار داده است.

دکتر رسول دیناروند

معاون وزیر و رئیس سازمان غذا و دارو

پیشگفتار

از آنجا که ایمنی و سالم بودن فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی در رابطه با تندرستی و سلامت انسان بسیار حائز اهمیت می‌باشد، شایسته است تهیه و توزیع مواد اولیه و محصولات اعم از داخلی و خارجی نیز از نقطه نظر کیفی و بهداشتی تحت نظارت و کنترل دقیق قرار گیرند. در این ارتباط در تیر ماه سال ۱۳۴۶ قانون نظارت بر مواد خورده‌ای، آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی تصویب گردید. لذا به منظور دسترسی سریع به قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها جهت نظارت بر فرآوری، توزیع و عرضه فرآورده‌های خوراکی و آشامیدنی ایمن و سالم، این مجموعه با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی و تجربی همکاران سازمان و واحدهای تابعه سازمان، انجمن‌های صنعتی، مراکز علمی، دانشگاه‌ها و صنایع تدوین گردیده است. امید است این مجموعه بتواند توسط همکاران سراسر کشور و کاربران سایر سازمان‌ها و دستگاه‌های اجرایی و بعضاً "عموم مردم" قانون استفاده باشد.

دکتر بهروز جنت

مدیرکل نظارت و ارزیابی فرآورده‌های غذایی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی
رئیس مرکز تحقیقات، حلال جمهوری اسلامی ایران